

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ One - Group Pretest - Posttest มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่มือการเรียนการสอนบนเว็บที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ซึ่งมีนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 7 ห้อง ได้รับความร่วมมือในการวิจัย จำนวน 4 ห้อง ผู้วิจัยจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ห้อง ส่วนอีก 1 ห้อง นำมาเป็นกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง (Try out) จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 3 ห้อง ทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ฉบับนักเรียน(The Self - Esteem Inventory School Form) ที่สร้างขึ้นโดยสแตนเลย์ คูเปอร์สมิท (Stanley Coopersmith, 1984) ฉบับที่แปลและเรียบเรียงโดย อัสตรลรี เอี่ยมประชา, 2542 แล้วนำคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองมาแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และกลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เพื่อให้มีความคลงกันของระดับการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งสูงและต่ำ โดยนักเรียนที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 จะเป็นกลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและนักเรียนที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 จะเป็นกลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 40 คน แสดงดังตารางที่ 1

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการคิดคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองและได้นำคะแนนได้นำคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองตรวจสอบกับคะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบพบว่า กลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองกลุ่มสูง ได้คะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบเกินร้อยละ 50 จำนวน 3 คน และกลุ่มที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองกลุ่มต่ำ ได้คะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบเกินร้อยละ 50 จำนวน 2 คน แสดงว่าผู้ตอบมีการตอบแบบปกป้องตนเอง (Defensiveness) ทำให้คำตอบของผู้ตอบไม่มีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงคัดออกจากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 40 คน

ตารางที่ 1 แสดงการจัดกลุ่มตัวอย่างตามระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อเข้ารับการทดลองการเรียนรู้บนเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่

คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง	ระดับ	จำนวน (คน)	จำนวนผู้ตอบที่ไม่มีความจริงใจในการตอบ(คน)	มีความน่าเชื่อถือ (คน)
35 - 45	สูง	23	3	20
26 - 34	กลาง	49	-	49
9 - 24	ต่ำ	22	2	20
	รวม	94	5	89

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

สแตนเลย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith, 1984) สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียน (The Self – Esteem inventory School Form) โดยข้อกระทงส่วนใหญ่ของแบบวัดชุดนี้ได้รับการดัดแปลงมาจากมาตรฐานของโรเจอร์สและไดมอนด์ (Rogers and Dimond, 1954) โดยได้รักษาข้อกระทงเดิมไว้หลายข้อ จึงได้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งมีข้อกระทง 50 ข้อ และข้อกระทงวัดความจริงใจของผู้ตอบอีก 8 ข้อ รวมทั้งฉบับมีข้อกระทงรวมทั้งสิ้น 58 ข้อ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ ฉบับที่แปลและเรียบเรียงโดย อับสรสิริ เขียมประชา, 2542 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนี้ได้มีผู้ทดสอบความเที่ยงไว้คือ Spatz and Johnson (1973) ทำการตรวจสอบความคงที่ภายในของแบบวัด โดยทำการศึกษากับนักเรียนเกรด 5,9 และ 12 จำนวน 600 คน พบว่าแบบวัดมีค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) เป็น .81 , .86 , .80 ตามลำดับ ส่วน Kimball (1972) ศึกษา กับนักเรียนเกรด 4 ถึง เกรด 8 จำนวน 7600 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือของแบบวัด พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในอยู่ระหว่าง .87 - .92 และ Fullerton (1972) โดยการหาความเชื่อถือด้วยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน เท่ากับ .87 ส่วนความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดย Kokenes (1974) ทำการศึกษาโดยตรวจสอบกับนักเรียนเกรด 4 ถึงเกรด 8 จำนวน 7,600 คน พบว่าแบบวัดมีความตรงตามโครงสร้าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตร Kuder-Richardson 20 (KR – 20) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ประกอบไปด้วยข้อกระทงทั้งหมด 58 ข้อ เป็นข้อกระทง วัดการเห็นคุณค่าในตนเองและข้อกระทงวัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบอีก 8 ข้อ ข้อกระทง แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคบอกเล่ารายงานตนเอง ให้ผู้ตอบอ่านข้อความเหล่านี้ พร้อมทั้งพิจารณาตัดสินว่า “เหมือนตัวฉัน” หรือ “ไม่เหมือนตัวฉัน” ข้อความที่นำมาใช้ในแบบวัดแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านตนโดยทั่วไป (General Self)
2. ด้านสังคม – เพื่อน (Social Self – Peers)
3. ด้านทางบ้าน – พ่อแม่ (Home – Academic)
4. ด้านโรงเรียน – การศึกษา (School – Academic)
5. ด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบ (Lie Scale)

2. เว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่

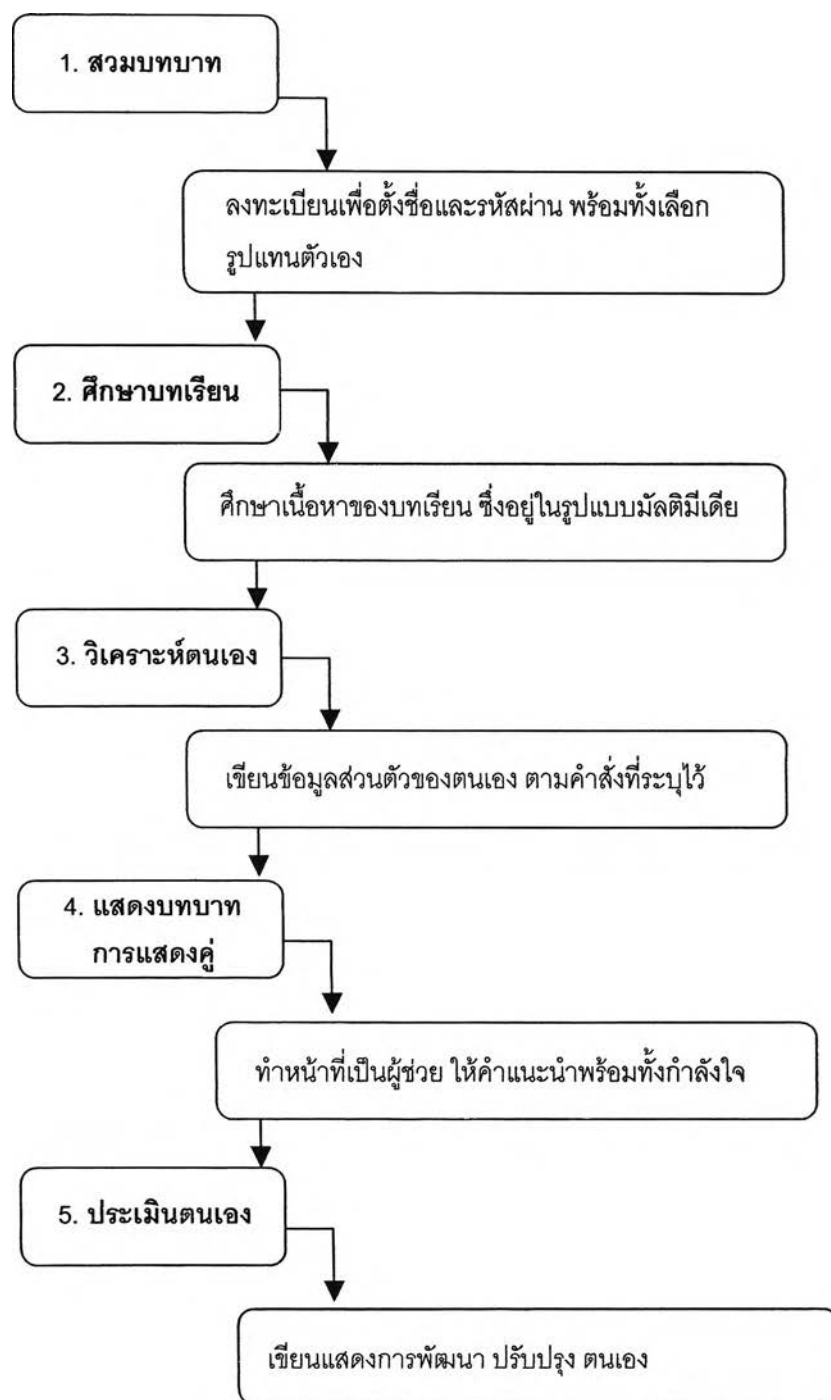
เนื้อหาของเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ เป็นเนื้อหาที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว เรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง ประกอบไปด้วย 4 หัวข้อคือ 1. ประโยชน์ของการรู้จักและเข้าใจตนเอง 2. การวิเคราะห์จุดดีจุดด้อยของตัวเอง 3. การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. การวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการของตัวเอง โดยใช้เวลาเรียนทั้งหมด 2 สัปดาห์

ลักษณะของเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ มีดังนี้

1. เว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ มีรูปแบบเป็นแบบ มัลติมีเดีย (Multimedia) โดยมีลักษณะเป็น ข้อความ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง โดยมีหน้าโฮมเพจ แนะนำสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในการเรียนบนเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ เว็บเพจแนะนำบทเรียนเพื่อบอกวัตถุประสงค์และการประเมินผล

2. เว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งกับบทเรียนและผู้เรียนด้วยกันเอง การเรียนบนเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ ผู้เรียนจะต้องทำการลงทะเบียนเพื่อตั้งชื่อและรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบ เป็นการทำที่ผู้เรียนสวมบทบาท โดยที่ผู้อื่นจะไม่รู้ว่าเราคือใคร จากนั้นผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาของบทเรียนด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ซึ่งอยู่ในรูปแบบมัลติมีเดีย ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาได้ด้วยตนเอง เมื่อศึกษาเนื้อหาจบแล้ว ผู้เรียนจะทำการวิเคราะห์ตนเองโดยการเขียนข้อมูลส่วนตัวของตนเอง ตามคำสั่งที่ระบุไว้ เมื่อเขียนข้อมูลส่วนตัวเสร็จแล้ว ผู้เรียนจะทำการแสดงบทบาทการแสดงคู่ โดยการเข้าไปอ่านข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน จากนั้นก็แสดงบทบาทการแสดงคู่ โดยการให้คำแนะนำพร้อมทั้งกำลังใจ เมื่อแสดงบทบาทการแสดงคู่เสร็จ ผู้เรียนก็จะกลับมาที่หน้าข้อมูลส่วนตัวของตนเองเพื่ออ่านข้อมูลที่เพื่อนได้ให้คำแนะนำและกำลังใจไว้ จากนั้นผู้เรียนจะประเมินตนเองโดยการเขียนแสดงการพัฒนา ปรับปรุง ตนเอง

รูปแบบการเรียนรู้บนเว็บเรื่องการรู้จักและเข้าใจตนเองด้วยบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่

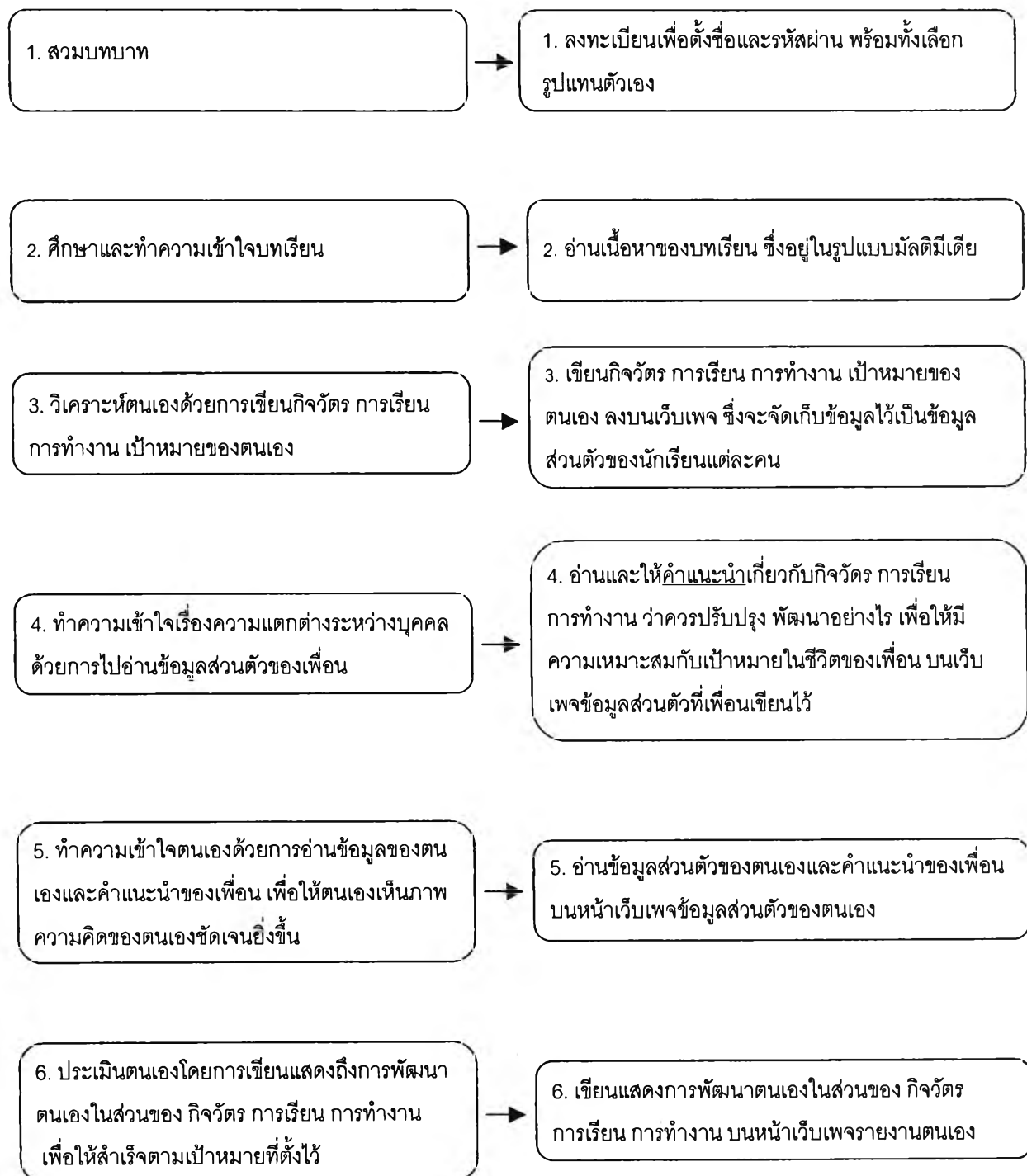
สัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลาเรียน 1 คาบ / โดยประมาณ 50 นาที

Lesson plan เว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ สัปดาห์ที่ 1

สัปดาห์ที่ 2 ใช้เวลาเรียน 1 คาบ / โดยประมาณ 50 นาที

Lesson plan เว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ สัปดาห์ที่ 2

ขั้นตอนการสร้างเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่

การสร้างเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาและกำหนดเนื้อหาโดยศึกษาจากหลักสูตร เอกสาร ตำรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว เรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว เรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง
3. นำเนื้อหาเรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. นำเนื้อหาที่ผ่านการตรวจแล้วมาสร้างเป็นเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ แล้วนำเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ ที่สร้างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการเรียนการสอนบนเว็บจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อหา การออกแบบและเทคนิควิธีและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
5. นำเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อยครั้งสุดท้าย
6. นำเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง (Try out) โดยกลุ่มตัวแทนนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน หลังจากนำเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่างแล้วพบว่า ผู้เรียนจะเกิดการสับสนกับขั้นตอนในการเรียน คือผู้เรียนไม่รู้ว่าขั้นตอนต่อไปจะต้องปฏิบัติอะไร ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไขในส่วนนี้ คือ เพิ่มหน้าเว็บเพจที่ช่วยบอกผู้เรียนในทุกๆขั้นตอนว่าขั้นตอนต่อไปผู้เรียนจะต้องปฏิบัติอะไร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เตรียมสถานที่และเครื่องมือ ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้ คือ ห้องปฏิบัติการอินเทอร์เน็ทของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์และเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ ให้มีความพร้อมต่อการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 40 คน โดยใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 (1 คาบ /โดยประมาณ 50 นาที)

กลุ่มตัวอย่างจะเรียนเนื้อหาที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว เรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง ประกอบไปด้วย 3 หัวข้อคือ

หัวข้อที่ 1 ประโยชน์ของการรู้จักและเข้าใจตนเอง

หัวข้อที่ 2 การวิเคราะห์จุดดีจุดด้อยของตัวเอง

หัวข้อที่ 3 การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

สัปดาห์ที่ 2 (1 คาบ /โดยประมาณ 50 นาที)

กลุ่มตัวอย่างจะเรียนเนื้อหาที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว เรื่อง การรู้จักและเข้าใจตนเอง หัวข้อที่ 4 คือ

หัวข้อที่ 4 การวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการของตัวเอง

2. จัดกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง โดยในการทดลองแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้จัดให้ผู้เรียน 1 คน ประจำเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง

โดยการทดลอง มีขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนการเรียนบนเว็บ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ฉบับนักเรียน (The Self – Esteem Inventory School Form) ที่สร้างขึ้นโดย สแตนเลย์ คูเปอร์สมิท (Stanley Coopersmith, 1984) ฉบับที่แปลและเรียบเรียงโดย อัสพรศิริ เขี่ยมประชา, 2542

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนี้ ประกอบไปด้วยข้อความที่บรรยายเกี่ยวกับตนเอง ทั้งด้านบวกและด้านลบ จึงมีเกณฑ์การให้คะแนนที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ ข้อความด้านลบที่ตอบว่า "ไม่เหมือนตัวฉัน" จะได้ 1 คะแนน และข้อความด้านบวกที่ตอบว่า "เหมือนตัวฉัน" จะได้ 1 คะแนน ดังนั้นเมื่อผู้ตอบอ่านข้อความด้านลบ แล้วพิจารณาตัดสินเลือกตอบว่า "ไม่เหมือนตัวฉัน" จะได้ 1 คะแนน และข้อความด้านบวกที่ตอบว่า "เหมือนตัวฉัน" จะได้ 1 คะแนน

ข้อความที่วัดความจริงใจของผู้ตอบ ถ้าตอบว่า "เหมือนตัวฉัน" ได้ 1 คะแนน คะแนนส่วนนี้จะไม่นำมารวมกับคะแนนรวมการเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งนี้ เนื่องจากคูเปอร์สมิท มีเจตนาในการตรวจสอบการตอบแบบปกป้องตนเอง (Defensiveness) ถ้าผู้ตอบไม่มีความจริงใจในการตอบ และรู้เจตนาของแบบวัด จึงพยายามตอบในทิศทางที่คิดว่าตนเองอยากจะเป็น ซึ่งจะได้คะแนนในด้านนี้สูง

ในการคิดคะแนนรวมจะไม่นำคะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบมารวมกับคะแนนรวมด้านอื่นของแบบวัด แต่นำมาเพื่อประกอบการพิจารณาความน่าเชื่อถือของคำตอบ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ถ้าผู้ตอบได้คะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนรวมของข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบ แสดงว่าคำตอบของผู้ตอบมีความน่าเชื่อถือ แต่ถ้าผู้ตอบได้คะแนนจากข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบเกินร้อยละ 50 ของคะแนนรวมของข้อความที่วัดความจริงใจในการตอบของผู้ตอบ แสดงว่าคำตอบของผู้ตอบไม่มีความน่าเชื่อถือ

2. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเรียนบนเว็บบทบาทสมมติเทคนิคการแสดงคู่ พร้อมทั้งแจ้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และเงื่อนไขในการเรียนให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบ

3. หลังการเรียนบนเว็บในสัปดาห์ที่ 2 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ฉบับนักเรียน (The Self – Esteem Inventory School Form) ที่สร้างขึ้นโดย สแตนเลย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith, 1984) ฉบับที่แปลและเรียบเรียงโดย อัสพรสิริ เอี่ยมประชา, 2542 อีกครั้งหนึ่ง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยการตรวจให้คะแนนจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียน จากนั้นนำผลต่างของคะแนนก่อนเรียนคะแนนหลังเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบ t - test โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05